

ODBIERANIE (28) *sb n*

o oraz a jasne; oba e pochylone (w tym 1 r. błędne znakowanie).

sg N odbieranie (4); -é (3), -(e) (1). ◇ G odbierania (15). ◇ D odbieraniu (2). ◇ A odbierani(e) (1). ◇ L odbieraniu (6).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Branie lub dostawanie od kogoś [w tym: czego (21)] (26) :*

a. *Bez zgody właściciela, często przemocą (6) :* bo do ładu gdy ieden ábo dwa z ruśnicami prziydą/ łatwie im ruśnice Stároftá bierze [...] áleście też iufz y to odbieranie ruśnic chwałá Bogu zepfowáli. *GórnRozm* 12v.

α. *Odzyskiwanie rzeczy przywłaszczonej przez kogoś (5) :* *LibLeg* 11/107; [na sejmie w Piotrkowie] Executią też odbierania dzierżaw Imion Krolewíkich grożono. *StryjKron* 762; [obwarowywamy obywatelom ziemie wołyńskiej] iż tá Exequutia/ to iest/ odbieranie dóbr y miałt [...] ich nie dolęże *SarnStat* 1190, 1060; gdy Kátolicy do odbierania źiemie świętey przeciw Turkom fie wypráwili/ Grekowie odźczepieńcy/ nie dopuścili im w źiemni fwey źimowác *PowodPr* 57.

b. *Nie zadając gwałtu lub mając do tego prawo (20) :*

Szereg: »(jako) odbieranie i (tak też) wydawanie« [szyk 1:1] (2): A liczbę z odbierania y wydawania [Rationes cum accepti, tum dati] czyniliby wżytcy wespółk ná káždy rok ná feymie *ModrzBaz* 123v; *GostGosp* 20.

Przen (1) : Moia rzecz: doftátek wam dodác żywności Wáfzá rzecz w odbieraniu porufzyć pilności [mówi Lato do ludzi] *RybGęśli* B4.

α. *Pobieranie należności (15) :* NA mieyfce y czas opifny [!] pan Podfkárbi Koronny y Deputáci ziaćhác fie máią/ y miefzkác tám trzy niedźiele fpełná dla odbierania tvch prowentów. *SarnStat* 362, 362 [2 r.], 363, 365, 413, 415; Bo *exempli gratia*, ná káźde święto Nowego Látá/ dla odbierania tego coby Ich M. Pánowie Duchowni/ z chęci á z miłości fwey przeciwko oyczyźnie dáwác poftąpili/ niechby fię zieżdźáli *VotSzl* Ev, Ev [2 r.].

odbieranie od kogo (2): *SarnStat* 392; niechby fię zieżdźáli [przedstawiciele prowincyj Korony Polskiej] [...] ná dzień pierwży Mieśiácá Kwietniá/ dla odbierania pogłownego od Zydow/ także y dla innych popłátkow od kupcow/ Ormian etc. *VotSzl* Ev.

odbieranie z czego [= z kogo] (1): Nákoniec niechby fię zieżdźáli ná pierwży dzień Mieśiácá Páździerniká/ dla odbierania fólucy z miałt czopowego y z mężoboycow *VotSzl* Ev.

W połączeniu szeregowym (1): DEputuiemy do páná Podfkárbiého Koronného cztérzy ofoby Deputátów [...] Nie żeby tákié którzyby w vrzędzie iego przełzkádzác mieli/ álbo przyfádzác: tylko ku odbieraniu/ chowaniu/ y fźáfowaniu czwartéy części *SarnStat* 361.

W charakterystycznych połączeniach: odbieranie kwarty (czwartej części) (2), pieniędzy (3), pogłownego, poradlnego, prowentow (4), soli, solucyj.

Szereg: »odbieranie i szafowanie« (1): Przy odbieraniu pieniędzy do fkárbu y przy fźáfowaniu/ dawáliby y bráli cyrográfy. *ModrzBaz* 123v.

β. *Otrzymywanie rzeczy pożyczonej (2) :*

Wyrażenie: »odbieranie długow« (2): tylko o wygładzeniu fałszywéy monéty z Korony, y o odbiéraniu długów v práwá pieniędzy pożyczanych, w téy mierze potrzebny iest ten Státut. *SarnStat* 406, 407 *mag.*

2. Przyjmowanie wykonanej pracy [czego] (2) : Ale w odbiéraniu Prętów/ ktoby nie rozumiał/ iest wielkié szyderstwo. [...] tedy sobie wyznaway [...] robotę áby oddawał pod sznur. *Strum* F2v, F3v.

Synonimy: **1.a.a.** przywracanie; **2.** przyjmowanie.

Cf **ODBIERAĆ**